

LEGG-CALVE – PERTHESOVA BOLEZEN (Mb. PERTHES)

Perthesova bolezen je aseptična nekroza epifize stegnenične glavice. Bolezen se običajno pojavlja med tretjim in devetim letom starosti (Srakar, 1994). Bolj pogosto pri dečkih. Razmerje je 4:1. Zaradi zmehčanja prizadete epifize v poteku bolezni je možna deformacija stegnenične glavice, ki kasneje v življenju privede do artroze kolka. Pri tej bolezni vemo, da gre za okvaro cirkulacije proksimalne femoralne epifize. Posledica okvare cirkulacije je motnja enhondralne osifikacije z delnim ali kompletnim zastojem kosti.

Klinična slika

Znaki, značilni za Perthesovo bolezen so šepanje in bolečine v kolku oz. kolenu, ki trajajo vsaj dva do tri tedne. Otrok ne kaže splošnih znakov bolezni. Pri pregledu je gibljivost zmanjšana in boleča. Predvsem sta omejena abdukcija in notranja rotacija. Nastane tudi manjša flektorna kontraktura. Simptomi so odvisni od obsega žilne okvare. Okvare po prizadetosti razdelimo na štiri stopnje. Do dokončne diagnoze pridemo z rentgensko sliko. Napoved poteka bolezni je odvisna od starosti bolnika in od obsega okvare (stopnje).

Zdravljenje

Zdravljenje bolezni je lahko konzervativno in operativno, odvisno od stadija bolezni. Pri vseh je koristno gibanje neobremenjenega kolka npr. nihanje z nogo obešeno na zanko. Pri otrocih starejših od pet let in s huje prizadetim obtokom v epifizi, priporočamo dolgotrajno razbremenitev tj. hojo z berglami.

Šele ko nastopi remineralizacija, sme bolnik obremenjevati prej bolno okončino. Potek bolezni spremljamo (na 3 mesece) z RTG slikanjem. V kolikor pride do subhondralne frakture in sploščitve glavice je potrebno otroka operirati. V tem primeru se naredi artrografija in z varizacijsko osteotomijo se glavico spravi v »kalup acetabuluma«. Čas zdravljenja se s tem skrajša, pa tudi zaostanek v rasti je manjši. Nekateri priporočajo osteotomijo po Salterju, včasih pa je potrebna sekundarna osteotomija po Chiariju, zaradi nezadostnega pokritja razširjene glave stegnenice (Srakar, 1994).

Osteotomija je operativna prekinitev kosti. Opravi se z dletom in žago. Cilj osteotomije je sprememba ali naravnanje osi kosti.